

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoPno/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115205574
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1115205574.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Kristína Srnková a Mgr. Andrea Hadnagyová (spravodajkyňa) v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, a B. B., nar. X. XXXXXXXX XXXX, obe bytom u matky, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7, Bratislava, matky: B. B. C., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, E., zastúpená splnomocnenkyňou: doc. JUDr. Lila Bronislava Pavelková, PhD., advokátka, so sídlom Jesenského 12, Bratislava, a otca: F. B. B., nar. X. XXXX XXXX, trvale pobytom G. XX/X, E., zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária VERIONS, s.r.o., so sídlom Radvanská 21, Bratislava, IČO: 47 239 441, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania takto

rozhodol:

Odvolací súd konanie o nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania z a s t
a v u j e .

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom predneseným na odvolacom pojednávaní dňa 24.07.2024 počas odvolacieho konania (vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenej na odvolacom súde pod sp. zn. 12CoP/42/2024) domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by odvolací súd matke a maloletým uložil výchovné opatrenie, ktorého cieľom bude príprava maloletých na obnovu vzťahu s otcom, keďže iba dosiahnutie stavu, keď sa bude maloletým dostávať pravidelnej, rovnocennej a rovnoprávnej starostlivosti zo strany matky a otca, ako aj pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, bude možné hodnotiť ako odstránenie súdmi nastoleného a udržiavaného stavu porušujúceho základné práva otca a maloletých. Uviedol, že v konkrétnosti prednáša rovnaký návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aký navrhol v odvolaní, na ktoré sa odvoláva. Zdôrazňuje, že tento návrh neprednáša len vo svojom mene, ale i v mene maloletých, právo zastupovať ktoré mu súdy nikdy neodňali a potvrdil ho napokon i súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Odvolaciemu súdu navrhuje nariadiť výchovné opatrenie preto, aby nedošlo k strate ďalšieho vzácneho času, ktorý súdy stratili prinajmenšom od leta 2022, keď odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie po zrušení jeho prvého rozsudku. Už vtedy ošetrojúca pedopsychiatricka konštatovala, že nič nebráni tomu, aby sa maloleté podrobili opatreniam vedúcim k sanácii ich vzťahu s otcom. Napriek tomu súd prvej inštancie v osobe sudkyne Škultétyovej žiadne opatrenie neprijal a svojím rozsudkom neprávoplatne zakonzervoval stav porušujúci práva otca a maloletých. Presné znenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nachádza v závere odvolania na strane č. 54 (ktorý je súčasťou odvolania otca (v rozsahu 55 strán) proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II, č. k. B1-3P/15/2015-2557 zo dňa 11. októbra 2023, doručenom súdu prvej inštancie 12. januára 2024). Uvedený návrh prednáša opätovne napriek tomu, že už bolo o ňom rozhodnuté, nakoľko má za to, že dôvody na jeho nariadenie boli a sú.

2. Podľa § 362 veta prvá z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“) o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd.

3. Odvolacie konanie v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. a B. vedené na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 12CoP/42/2024 bolo začaté na základe odvolania otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II, č. k. B1-3P/15/2015-2557 zo dňa 11. októbra 2023. Otec v priebehu odvolacieho konania v poradí druhým návrhom navrhol, aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie. Podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 362 Civilného mimosporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku je o predmetnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia príslušný rozhodnúť Krajský súd v Trnave ako odvolací súd.

4. Otec sa návrhom, ktorý je súčasťou odvolania otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II, č. k. B1-3P/15/2015-2557 zo dňa 11. októbra 2023, doručeným súdu prvej inštancie 12. januára 2024 počas odvolacieho konania, domáhal nariadenia neodkladného opatrenia uložením výchovného opatrenia, ktorým matke maloletých uloží povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v trvaní šiestich mesiacov a počas tohto obdobia najmenej v rozsahu jednej hodiny každý kalendárny týždeň za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi vyplývajúcich najmä z jej výrazne negatívneho vzťahu k otcovi manifestovaného aj pred maloletými deťmi, pomoci matke pochopiť a akceptovať fakt, že vo výchove a individuálnom osobnostnom vývoji ich spoločných detí má otec nezastupiteľnú úlohu. Taktiež sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia uložením výchovného opatrenia, ktorým uloží povinnosť maloletej A., maloletej B. a otcovi podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v trvaní šiestich mesiacov a počas tohto obdobia najmenej v rozsahu jednej hodiny každý kalendárny týždeň, za účelom odstránenia odmietania otca maloletými deťmi, obnovenia vzťahu medzi maloletými deťmi a otcom a nápravy následkov dlhoročného odlúčenia otca a detí a konfliktov v rodine, a tým pomôcť maloletým deťom prekonať ich negatívne pocity, vyrovnáť sa s nimi a napraviť aj ich zjavne narušené vzťahy k otcovi, starým rodičom ako aj svojim súrodencom maloletej H. a maloletemu B.; matka je povinná zabezpečiť účasť maloletých detí A. a B. na realizácii výchovného opatrenia.

5. Vecne dôvodil, že nemá s maloletými prakticky žiaden relevantný kontakt, a to prinajmenšom odvtedy, čo súd prvej inštancie uznesením, č. k. 3P/15/2015-122 zo dňa 04.05.2015, zveril maloleté do osobnej starostlivosti matky, v dôsledku ktorého maloleté ku dňu uskutočnenia pohovoru strávili v osobnej starostlivosti matky takmer deväť rokov. Ošetrojúca pedopsychiatricka, ako aj procesná opatrovníčka (avšak zastúpená v tom čase inou fyzickou osobou ako aktuálne pánom G.) vnímajú to, že maloleté odmietajú svojho otca, a že s týmto stavom je nutné pracovať, čo matka ako rodič maloletých evidentne a dlhoročne nerobí. Ústavným súdom Slovenskej republiky konštatované a naďalej pretrvávajúce porušenie základných práv otca a maloletých nie je na rozdiel od založenia tohto stavu možné odstrániť jediným súdnym rozhodnutím. Iba prijatie a realizácia série cielených krokov, ich vyhodnotenie a prípadná korekcia môžu viesť k odstráneniu tohto porušenia. Primárnym dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia je ochrana zdravia a psychického vývoja maloletých detí. Maloleté deti sa už takmer deväť rokov nachádzajú vo výchovnom prostredí matky prakticky bez prítomnosti otcovho vplyvu, v dôsledku ktorého maloleté ku dňu uskutočnenia pohovoru strávili v osobnej starostlivosti matky takmer deväť rokov. Počas tohto obdobia sa obidve maloleté stali psychiatrickými pacientkami. Súd prvej inštancie však nijakým spôsobom neskúmal, ako toto prostredie maloleté ovplyvňuje, a to nielen v ich vzťahu k otcovi, ale aj k samým sebe. U maloletých detí sa prejavili psychiatrické problémy, čo naznačuje, že ich výchovné prostredie má na ne negatívny vplyv. Vzťahy medzi maloletými a otcom boli narušené v dôsledku jednostrannej starostlivosti matky a jej negatívnych výchovných vplyvov. Po prezverení detí matke sa za približne pätnásť mesiacov medzi dvoma znaleckými posudkami zmenil názor jednej z maloletých na otca na veľmi negatívny, kopírujúci názory matky. Obnovenie týchto vzťahov je kľúčové pre zdravý vývin detí a ich emocionálnu stabilitu. Matka informovala maloleté, že si otca v mobile zablokovala, a informuje ich o priebehu súdneho konania, čo ukazuje na jej negatívny postoj voči otcovi. Podľa organizácie Orchidea je nutné matku usmerňovať, aby na deti neprenášala svoje negatívne emócie. Podľa správy pedopsychiatricky zdravotný stav maloletých nevyklučuje možnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu za účelom odstránenia odmietania otca maloletými deťmi a obnovenia ich vzťahu.

6. Súd prvej inštancie nedodrжал základné princípy spravodlivého procesu, čo viedlo k porušeniu práv otca a detí. Súdu sa vyčíta, že mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Napríklad nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tento nesprávny procesný postup znemožnil otcovi efektívne hájiť svoje práva a práva svojich detí, čo je vážnym dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia, aby sa zabezpečilo dodržanie práva na spravodlivý proces. Počas konania nebolo deťom poskytnuté žiadne odborné psychologické poradenstvo, ktoré by mohlo pomôcť zmierniť negatívne vplyvy výchovy matky a zlepšiť ich vzťah s otcom. Nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré by zahŕňalo povinnosť absolvovať odborné psychologické poradenstvo, je preto nevyhnutné na zlepšenie ich psychického stavu a obnovenie vzťahov v rodine. Súd prvej inštancie dlhodobo zanedbával prijímanie efektívnych opatrení na zlepšenie situácie detí a obnovu ich vzťahu s otcom. Prípady dokumentuje šesť rokov trvajúcú nečinnosť súdu prvej inštancie, počas ktorej neboli prijaté žiadne konkrétne kroky na riešenie problému. Napriek tomu, že bolo preukázané, že matka nezabezpečuje odborné poradenstvo pre maloleté deti, súd prvej inštancie neprijal žiadne vhodné opatrenia na nápravu situácie. Neodkladné opatrenie by preto malo zaistiť, aby sa okamžite začali prijímať účinné opatrenia na zlepšenie psychického a emocionálneho stavu detí. Jedným z dôvodov, prečo predchádzajúce opatrenia neboli účinné, boli prekážky na strane akreditovaných subjektov, ktoré mali zabezpečiť asistovaný styk otca s deťmi. Tieto subjekty neboli schopné poskytnúť potrebné služby z kapacitných dôvodov alebo kvôli konfliktom záujmov.

7. Matka prejavovala voči otcovi nepriateľský postoj a bránila mu v styku s deťmi. Obnovenie vzťahov medzi maloletými a ich otcom nebolo predmetom žiadnej odbornej psychologickej, psychiatrickej či inej starostlivosti. Neodkladné opatrenie by mohlo zabezpečiť, že bude určený iný subjekt, ktorý bude schopný efektívne vykonať potrebné opatrenia. Je potrebné prijať okamžité opatrenia na zabezpečenie odbornej pomoci pre deti, obnovu ich vzťahu s otcom a nápravu procesných pochybení. Tieto kroky sú nevyhnutné na zabezpečenie zdravého psychického a emocionálneho vývinu detí a ochranu ich základných práv. Neodkladné opatrenie by malo zaistiť, že deti dostanú potrebnú odbornú starostlivosť, že sa obnovia ich vzťahy s otcom a že sa zabezpečí spravodlivý proces, ktorý rešpektuje práva účastníkov konania. Otec opakovane prejavuje záujem o konštruktívne riešenie situácie a vyvíja aktivitu, aby došlo k obnoveniu osobného kontaktu medzi ním a dcérami, ale matka je v tomto smere absolútne pasívna a javí sa ako nepochybné, že nemá záujem podporovať obnovenie vzťahu medzi otcom a maloletými deťmi, a že sa nedá očakávať podniknutie akýchkoľvek dobrovoľných krokov za týmto účelom z jej strany. Tým, že súd prvej inštancie styk otca s maloletými deťmi neupravil a neprijal ani iné opatrenia na obnovenie vzťahu otca s maloletými deťmi, odňal otcovi akýkoľvek právny nástroj, ktorý by viedol ostatných účastníkov k obnoveniu jeho osobného kontaktu s deťmi. Súdu prvej inštancie muselo byť v čase rozhodovania vo veci zrejmé, že protikladné postoje účastníkov konania nie je možné bez odbornej pomoci zmierniť. Súd prvej inštancie z dôvodov, s ktorými sa nestotožňuje, vyčlenil konanie o uloženie výchovného opatrenia na samostatné konanie. Výchovné opatrenie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave bolo realizované krátko v úvode I. J. a následne dlhšiu dobu K. I., ktorý však už proces nedokončil, nakoľko ukončil pracovný pomer. Následne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave ani súd prvej inštancie nevykonali žiadne kroky, ktoré by smerovali k efektívnej realizácii súdom prvej inštancie nariadeného výchovného opatrenia obom rodičom a súd prvej inštancie realizáciu tohto výchovného opatrenia nevyhodnotil ani len v časti, v ktorej sa stihlo vykonať. Toto výchovné opatrenie sa totiž nezrealizovalo v celom rozsahu z dôvodov výlučne na strane Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, nie kvôli postojom rodičov. Súd prvej inštancie nevykonal žiadne kroky k tomu, aby Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, výchovné opatrenie skutočne v celom rozsahu realizoval. Súdu prvej inštancie však nič nebránilo stanoviť iný subjekt, ktorý by predmetné výchovné opatrenie vykonal. Vzhľadom na uvedené sa intervencia a najmä následná realizácia primeraného zásahu zo strany orgánov verejnej moci javí ako nevyhnutná, a to najmä v záujme maloletých detí. Kľúčovým je v tomto smere aj, v tomto prípade správny, záver súdu prvej inštancie, že v konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali výrazné obmedzenie rodičovských práv otca alebo dokonca zákaz styku otca s maloletými deťmi.

8. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný počas odvolacieho konania vo veci pôvodne vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3P/15/2015 (po 1. júni 2023 v dôsledku tzv. novej súdnej mapy na Mestskom súde Bratislava II, sp. zn. B1-3P/15/2019 – pozn. odvolacieho súdu) a na odvolacom súde pod sp. zn. 12CoP/42/2023, v ktorej

sa otec i matka domáhajú zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým. Súd prvej inštancie rozsudkom, č. k. B1-3P/15/2015-2557 z 11. októbra 2023, výrokom I. a II. zveril maloleté do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloleté a spravovať ich majetok, výrokmi III. až VI. otcovi zvýšil výživné pre maloletú A. zo sumy 50 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne od 14. mája 2015 do 9. februára 2023 a na sumu 350 eur mesačne od 10. februára 2023 a pre maloletú B. zo sumy 50 eur mesačne na sumu 220 eur mesačne od 14. mája 2015 do 9. februára 2023 a na sumu 350 eur mesačne od 10. februára 2023. Súčasne rozhodol o výške zročného výživného na obe maloleté, výrokom VII. styk otca s maloletými výslovne neupravil, výrokom VIII. zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 8C/172/2008 - 303 zo dňa 23.09.2011, vo výroku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, výrokom návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, výrokom X. návrh otca vo veci samej zamietol, výrokom XI. zamietol návrh matky vo zvyšku a výrokom XII. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie matka i otec, o ktorom nebolo rozhodnuté.

9. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoPno/12/2021 – 1868 z 3. augusta 2021, bol zamietnutý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania, ktorým sa domáhal nariadenia výchovného opatrenia uložením povinnosti maloletej A., maloletej B. a otcovi podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v trvaní dvanástich mesiacov v rozsahu najmenej jednej hodiny každý kalendárny týždeň, za účelom odstránenia odmietania otca maloletými deťmi, obnovenia ich vzťahu a nápravy následkov ich dlhoročného odlúčenia a konfliktov v rodine a uloženia povinnosti matke zabezpečiť účasť maloletých detí na jeho realizácii, tiež uloženia povinnosti matke podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v trvaní dvanástich mesiacov najmenej v rozsahu jednej hodiny každý kalendárny týždeň, za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi a pomoci jej pochopiť nezastupiteľnú úlohu otca v živote maloletých detí.

10. Uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 12CoPno/4/2024 zo dňa 27. mája 2024, bol zamietnutý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania, ktorým sa domáhal nariadenia výchovného opatrenia uložením povinnosti maloletej A., maloletej B. a otcovi podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v trvaní 6 mesiacov. Krajský súd v Trnave dospel k záveru, že otec vtedy osvedčil podstatnú zmenu pomerov po rozhodnutí Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 11CoPno/12/2021 z 3. augusta 2021, a preto pristúpil k preskúmaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia po vecnej stránke.

11. Počas odvolacieho pojednávania konaného dňa 24. júla 2024 z vyjadrení a výsluchu účastníkov konania vyplynulo, že Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že základné právo otca a maloletých detí na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života, právo otca na starostlivosť a výchovu detí a právo maloletých na rodičovskú výchovu a starostlivosť bolo porušené z dôvodu dĺžky trvania právnej neistoty a obmedzená možnosť styku otca s maloletými zasiahla do ich práva na rodinný život v miere, ktorá odôvodňuje vyslovenie porušenia tohto základného práva. Neupravením styku otca s maloletými došlo k zásahu do výkonu práva rodiča osobne vykonávať starostlivosť a výchovu detí, ako aj do práva detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Taktiež Európsky súd pre ľudské práva potvrdil porušenie práv otca a detí podľa Európskeho dohovoru o ľudských právach. Súdny za takmer 10 rokov konania neprijali opatrenia, ktoré by sanovali práva otca a detí. Tento stav je v rozpore so zákonom o rodine a fakticky ide o pozbavenie rodičovských práv otca bez splnenia zákonom stanovených predpokladov. Otec navrhol prijatie a realizáciu série cielených krokov na odstránenie porušovania práv. Navrhol, aby odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletým A. a B., matke a otcovi nariadil výchovné opatrenie, ktorého cieľom bude príprava maloletých na obnovu vzťahu s otcom, keďže iba dosiahnutie stavu, keď sa bude maloletým dostávať pravidelnej, rovnocennej a rovnoprávnej starostlivosti zo strany matky a otca, ako aj pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, bude možné hodnotiť ako odstránenie súdmi nastoleného a udržiavaného stavu porušujúceho základné práva otca a maloletých. Uviedol tiež, že v konkrétnosti prednáša rovnaký návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aký navrhol v odvolaní, na ktoré sa odvoláva.

12. Matka má mesačne k dispozícii okolo 3 000 eur, vrátane príjmu zo zamestnania (hrubá mzda cca 2 200 eur), invalidného dôchodku (cca 250 eur) a výživného od otca (700 eur). Narodilo sa jej tretie dieťa s ďalším otcom, ktorý tiež prispieva na výživné (posledná známa suma okolo 330 eur mesačne). Vlastní tri nehnuteľnosti (záhrada, byt a podiel na rodinnom dome), pričom podiel na rodinnom dome

mal byť prevedený na bývalého partnera, čo doteraz neurobila. Otec má mesačne k dispozícii okolo 2 200 eur, z čoho po zaplatení výživného matke (700 eur) mu zostáva 1 500 eur na zabezpečenie potrieb manželky na materskej dovolenke a troch maloletých detí. Otec namietal zaujatosť sudkyne, ktorá bola disciplinárne odsúdená za činy v tomto konaní, aj za iné konania, čo podľa otca narušuje jej neustrannosť. Poukázal na opakované odmietanie námietok zaujatosti sudkyňou a neumožnenie nahliadnutia do spisu. Otec navrhol, aby odvolací súd nariadil matke, otcovi a deťom výchovné opatrenie, ktoré by citlivo obnovilo vzťah detí s otcom. Súdy by mali brať do úvahy aj práva ďalších detí otca a starých rodičov, ktorí trpia pretrvávajúcim stavom. K psychologickému poradenstvu maloletých otec uviedol, že je len formálne a maloleté ho fakticky nevyužívajú.

13. Podľa § 324 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 329 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.(2) Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.(3)

16. Podľa § 161 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).(1) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.(2)

17. Podľa § 230 Civilného sporového poriadku, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

18. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. Potreba úpravy pomerov, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musí byť bezodkladná, to znamená naliehavá a nevyhnutná. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania vo veci samej mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie.

19. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Aj keď rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej, má pre osoby dotknuté týmto súdnym rozhodnutím závažné dôsledky. V záujme ich právnej istoty zákon predchádza tomu, aby v tej istej veci (t.j. o tom istom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podanom rovnakým účastníkom konania za nezmenených skutkových okolností) bolo neodkladné opatrenie nariadené niekoľkokrát alebo, aby o tom istom návrhu boli vydané rozdielne (protichodné) rozhodnutia. Tento účel zabezpečuje Civilný sporový poriadok negatívnou podmienkou konania, t.j. požiadavkou, aby rozhodnutiu nebránila prekážka právoplatne rozhodnutej v zmysle § 230 Civilného sporového poriadku. Pokiaľ ale po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na

nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prekážku veci rozhodnutej veci (§ 329 Civilného sporového poriadku). Výkladom a contrario citovaného zákonného ustanovenia teda možno nepochybné ustáliť, že ak nedôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku právoplatne rozsúdenej veci (§ 230 Civilného sporového poriadku).

20. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na stanovisko č. 25 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2011, v ktorom súd vyslovil, že „pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prekážku veci právoplatne rozsúdenej (§ 159 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 167 ods. O. s. p.)“. Je nepochybné, že aplikácia tohto stanoviska nevyvoláva žiadne aplikačné problémy v prípade, ak účastník v rámci jedného konania opakovane podá návrh na nariadenie neodkladného opatrenia potom, ako už súd právoplatne rozhodol o jeho skoršom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako je to aj v tomto prípade.

21. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (rei iudicatae) nastáva vtedy, ak sa má v ďalšom konaní prerokúvať totožná vec, o ktorej už v inom konaní bolo právoplatne rozhodnuté. O totožnú vec ide vtedy, pokiaľ ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Rovnaký (totožný) predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený návrhom na rozhodnutie (petitom) vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, ktorými bol uplatnený. Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako bol súdom skutok (skutkový dej), ktorý bol predmetom pôvodného konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná i vtedy, ak skutok (skutkový dej) bol doteraz posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. O rovnaký (totožný) predmet konania ide tiež vtedy, ak bol rovnaký skutok v novom konaní právne kvalifikovaný inak než v konaní pôvodnom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 28 Cdo 3199/2009 z 23. februára 2011). V širšom ponímaní prekážka rei iudicatae súvisí s účinkami právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Z formálneho hľadiska nadobúda právoplatnosť rozhodnutie, ktoré nie je možné napadnúť riadnym opravným prostriedkom (konečnosť rozhodnutia). K materiálnym stránkam (účinkom) právoplatnosti rozhodnutia náleží jeho nezmeniteľnosť. Možno teda prijať záver, že čo sa týka prekážky rei iudicatae a právoplatnosti rozhodnutia súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd poukazuje na zákonné ustanovenie § 329 Civilného sporového poriadku a ustálenú judikatúru súdov, podľa ktorej pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností oproti stavu, ktorý tu bol v čase rozhodovania o predchádzajúcom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku veci právoplatne rozsúdenej [pozri stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.05.2011 (Zbierka stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2011, stanovisko č. 25), uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 249/2010 zo dňa 13.05.2010, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 256/2012 z 18. septembra 2012].

22. Posúdením obsahu návrhu v zmysle vyššie uvedených záverov odvolací súd dospel k záveru, že konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vedené na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 12CoPno/4/2024 tvorí neodstrániteľnú procesnú prekážku súdneho konania, ktorá zabraňuje, aby na súde v tej istej veci prebiehalo iné, neskôr začaté totožné súdne konanie, t.j. konanie vedené pod sp. zn. 12CoPno/7/2024, pričom totožnosť veci je daná totožnosťou predmetu konania (návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na uloženie výchovného opatrenia maloletým A. a B., matke a otcovi), ako aj totožnosťou jeho účastníkov a totožnosťou skutkových okolností, od ktorých sa odvodzuje právo (nutnosť poskytnutia psychologického poradenstva za účelom zmiernenia negatívneho vplyvu výchovy matky na maloleté, tým zlepšenie ich vzťahu s otcom a obnovenie vzájomných vzťahov).

23. Odvolací súd dopĺňa, že aj keby nešlo o jednoznačnú zhodu návrhu petitu (napr. rozdielne uvedený rozsah doby trvania výchovného opatrenia, alebo označenie iného zariadenia, v ktorom by sa výchovné opatrenie realizovalo), bolo by potrebné posudzovať skutkové okolnosti danej veci a ich prípadnú zmenu, ktorá je významná pre posúdenie prekážky rei iudicatae. V predmetnej veci však odvolací súd nezistil žiadne nové skutkové okolnosti, ktoré by mohli byť relevantným podkladom pre nariadenie nového neodkladného opatrenia. Otec pritom výslovne uviedol, že v konkrétnosti prednáša

rovnaký návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aký navrhol v odvolaní, na ktoré sa odvoláva. Súčasne otec neuviedol, ani prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave a procesný opatrovník, ani jednu zmenu skutkových okolností, ku ktorej by mohol odvolací súd prihladiť a posúdiť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia po vecnej stránke. Takúto skutkovú okolnosť nezistil ani odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, hoci je nepochybné, že maloleté deti majú naďalej odmietavý postoj z rovnakých dôvodov k otcovi, rodičia spolu nekomunikujú.

24. Z horeuvedených skutočností vyplýva, že otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zmenu skutkových okolností oproti stavu, aký tu bol v čase rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní vedenom na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 12CoPno/4/2024, neosvedčil a nezistil ju ani odvolací súd napriek využitiu vyšetrovacieho princípu. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v danom prípade za tohto skutkového stavu nebolo osvedčené splnenie zákonných podmienok pre preskúmanie nariadeného neodkladného opatrenia po vecnej stránke z dôvodu neodstrániteľnej procesnej prekážky rei iudicate, a preto konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania zastavil (§ 161 Civilného sporového poriadku a § 230 Civilného sporového poriadku).

25. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).